

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«КОНФЛІКТОЛОГІЯ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Медсестринство
Навчальний план	2024 р.
Освітній ступінь	магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I МС-31
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра психічного та фізичного здоров'я
Викладачі курсу	К.н. з держ.упр., асистент кафедри психічного та фізичного здоров'я Шегедин Ярослава Юріївна К.н. з держ.упр., доцент кафедри внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я Юристовська Наталія Юріївна
Сторінка курсу в Moodle	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=279
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі онлайн консультації через ZOOM, Meet. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Рік підготовки – 1 Семестр – 2 Лекції – 14 год Семінарські заняття – 18 год Самостійна робота – 58 год
Коротка анотація курсу	Навчальний курс «Конфліктологія» має на меті сформувати в студентів уміння діагностувати різноманітні конфлікти, запобігати їм, регулювати та розв'язувати їх у найбільш ефективні способи.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни «Конфліктологія» є вивчення студентами теоретичних основ конфліктології та оволодіння практичними навичками аналізу конфліктів, вироблення вмінь контролювати конфліктну ситуацію та ефективно управляти конфліктами в закладах охорони здоров'я.

	<p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розвиток конфліктологічних ідей за час існування людства; – закономірності, функції, принципи та методи конфліктології; – елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на конфліктні ситуації; – основи динаміки процесу розвитку конфліктів; – теорії механізмів виникнення конфліктів; – методи діагностики і аналізу конфліктів; – прийоми і методи профілактики конфліктів в організаціях; – специфіку форм прояву управлінських конфліктів; – методи та засоби забезпечення ефективного управління конфліктами. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати індивідуальні стилі реагування та вирішення конфліктних ситуацій; – аналізувати вплив різних факторів на виникнення конфліктів в ЗОЗ; – аналізувати умови формування конструктивного ділового спілкування; – визначати психологічний клімат у трудовому колективі; – попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 2. Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.</p> <p>ПРН 3. Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв’язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров’я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН 5. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров’я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, оцінювати результати роботи колективу.</p> <p>ПРН 6. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв’язання.</p> <p>ПРН 16. Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології Під час занять здобувачі фахової передвищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну Студенти зобов’язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p>

Порядок відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ**ТЕМИ ЛЕКЦІЙ**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Психологія конфлікту		
<i>Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту</i>		
1	Вступ до конфліктології	2
2	Сутність конфлікту. Структурні елементи конфлікту	2
3	Динаміка конфлікту	2
<i>Змістовий модуль 2. Конфлікт і особистість</i>		
4	Міжособистісні та внутрішньо особистісні конфлікти	2
5	Технології управління конфліктами	2
6	Стилі поведінки в конфлікті	2
7	Профілактика конфліктів в ЗОЗ	2
Разом:		14

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Психологія конфлікту		
<i>Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту</i>		
1	Предмет, зміст, принципи та завдання конфліктології	2
2	Конфлікт: сутність, структура, класифікація	2
3	Причини виникнення конфліктів	2
4	Динаміка конфлікту та механізми виникнення конфлікту	2
<i>Змістовий модуль 2. Конфлікт і особистість</i>		
5	Типи конфліктів. Психологічні механізми виникнення конфліктів	2
6	Технології попередження конфліктів та стилі поведінки у конфлікті	2
7	Типологія конфліктних особистостей.	2
8	Стрес і стресори як наслідок конфліктності в управлінській діяльності	2
9	<i>Модульний контроль 1.</i> Психологія конфлікту	2
Разом:		18

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Виникнення та розвиток конфліктології	6
2	Характеристика конфлікту як соціального феномену	6
3	Види конфліктів	6
4	Причини та механізм виникнення конфліктів	6

5	Динаміка конфлікту	6
6	Інструментарій аналізу конфліктів	6
7	Методи та форми управління конфліктами	6
8	Основи запобігання та вирішення конфліктів	8
9	Підготовка до МК1	8
	Разом	58

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пірен М.І. Конфліктологія. Підручник. –К.: МАУП, 2003. - 360 с. 2. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. Суми: ВТД “Університетська книга“, 2008. - 240 с. 3. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навч. посібник. – К.: ЕксОб 2000. – 196 с. 4. Леко Б., Чуйко Г., Медіація: підручник.- Чернівці: Книги – XXI, 2011. – 464 с. 5. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Палеха, Ю. І. Етика ділових відносин: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ Ю.І. Палеха; М-во освіти і науки України.– К.: Кондор, 2008.–175с. 2. Девід В. Джонсон. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. Київ 2003. - 284 с. 3. Копець Л.В. Психологія особистості: Навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл.- 2-ге вид.-К.: Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 458 с. <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна медична бібліотека України. Світові медичні ресурси. Режим доступу: https://library.gov.ua/svitovi-e-resursy/ 2. Медичні бібліотеки он-лайн. Режим доступу: http://medlib.bsmu.edu.ua/internet-resursy/biblioteky-on-lajn/ 3. Вінницька обласна наукова медична бібліотека http://vinmedlib.org.ua 4. Дніпропетровська обласна науково-медична бібліотека http://medlib.dp.gov.ua/ 5. Запорізька обласна наукова медична бібліотека http://medlib.org.ua/ 6. Національна наукова медична бібліотека України http://www.library.gov.ua 7. Кіровоградська обласна наукова медична бібліотека http://medlib.kr.ua/
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті з обов’язковим виставленням оцінки.</p> <p>Засоби діагностики успішності навчання самоконтроль, поточний контроль, тестовий контроль, програмований контроль, модульний контроль, залік. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, розв’язування задач, індивідуальні завдання.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання.</p> <p>Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину.</p> <p>Вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;

САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;

МК - модульний контроль;

МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;

ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Предмет вивчення конфліктології.
2. У чому полягає актуальність науки конфліктології?
3. Структура конфліктології.
4. Основні поняття конфліктології.
5. Методи дослідження конфліктології.
6. Суть взаємозв'язку конфліктології з іншими науками.
7. Охарактеризуйте функціональну роль конфліктів у суспільстві.
8. Що слід розуміти під поняттям «конфлікт»?
9. Структурні елементи конфлікту.
10. Що таке інцидент?
11. Що таке конфліктна ситуація?
12. Основні складові конфлікту.
13. Охарактеризуйте класифікацію конфліктів.
14. Конструктивний конфлікт.
15. Деструктивний конфлікт.
16. Позитивні функції конфліктів.
17. Негативні функції конфліктів.
18. Поведінка людей у конфлікті.
19. Основні правила безконфліктного спілкування.
20. Охарактеризуйте міжособистісні конфлікти.
21. Стиль поведінки в конфлікті «Пристосування» .
22. Стиль поведінки в конфлікті «Уникнення».
23. Стиль поведінки в конфлікті «Компроміс».
24. Стиль поведінки в конфлікті «Суперництво».
25. Стиль поведінки в конфлікті «Співпраця».
26. Внутрішньоособистісний конфлікт.
27. Внутрішньогрупові конфлікти.
28. Міжгрупові конфлікти.
29. На які принципи психології спирається психодіагностика конфліктів?
30. Суть поняття «управління конфліктами»

31. Основні причини виникнення конфліктів у колективі.
32. Що таке конфліктогени?
33. Назвіть позитивні комунікативні якості особистості.
34. Які індивідуальні особливості особистості можна вважати причиною конфліктності.
35. Що слід розуміти під поняттям «стрес», «стресори»?
36. Що необхідно для профілактики стресу?
37. Якою має бути допомога у гострій стресовій ситуації?
38. Які рекомендації запропонував Г.Сельє щодо стресів?
39. Як захиститися від стресу?
40. Які причини можуть зумовити стресовий стан особистості?
41. Які вправи можна використовувати, щоб навчитися безконфліктному спілкуванню?
42. Наведіть технології регулювання конфліктів і розкрийте їх зміст.
43. Сформулюйте основні напрями профілактики конфліктів в ЗОЗ.
44. Визначте зміст профілактики конфліктів в медичних установах
45. Перерахуйте міжособистісні стилі розв'язання конфліктів
46. Наведіть класифікацію конфліктів залежно від кількості учасників.
47. Коли виникла конфліктологія як відносно самостійна теорія?
48. Активні стратегії поведінки в конфлікті.
49. Що таке «компроміс»?
50. Пасивні стратегії поведінки в конфлікті, в яких умовах вони є правомірними.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу